

UCHWAŁA Nr 369 / 7781 / 17
ZARZĄDU WOJEWÓDZTWA PODKARPACKIEGO
w RZESZOWIE
z dnia 22 listopada 2017 r.

**w sprawie wniesienia pod obrady Sejmiku Województwa Podkarpackiego
projektu uchwały Sejmiku w sprawie stanowiska Sejmiku Województwa
Podkarpackiego w zakresie konieczności zwolnienia z opłat lub obniżenia
wysokości opłat za zajęcie pasa drogowego dróg publicznych dla obiektów
i urządzeń infrastruktury telekomunikacyjnej.**

Na podstawie art. 41 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie województwa (Dz. U. z 2016 r., poz. 486) i § 29 ust. 1 pkt 1 Statutu Województwa Podkarpackiego, stanowiącego załącznik do Uchwały Nr X/103/99 Sejmiku Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie z dnia 29 września 1999 r. w sprawie uchwalenia Statutu Województwa Podkarpackiego (Dz. Urz. Woj. Podk. z 1999 r. Nr 28, poz. 1247, z 2002 r. Nr 54 poz.1101, z 2008 r. Nr 55, poz. 1449),

**Zarząd Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie
uchwala, co następuje:**

§ 1

Wnosi się pod obrady Sejmiku Województwa Podkarpackiego projekt uchwały Sejmiku **w sprawie stanowiska Sejmiku Województwa Podkarpackiego w zakresie konieczności zwolnienia z opłat lub obniżenia wysokości opłat za zajęcie pasa drogowego dróg publicznych dla obiektów i urządzeń infrastruktury telekomunikacyjnej**, w brzmieniu stanowiącym załącznik do uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Marszałkowi Województwa Podkarpackiego.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.



WICEMARSZAŁEK WOJEWÓDZTWA
Bogdan Romaniuk
Bogdan Romaniuk

Projekt

UCHWAŁA NR

SEJMIKU WOJEWÓDZTWA PODKARPACKIEGO

z dnia

**w sprawie stanowiska Sejmiku Województwa Podkarpackiego w zakresie
konieczności zwolnienia z opłat lub obniżenia wysokości opłat za zajęcie pasa
drogowego dróg publicznych dla obiektów i urządzeń infrastruktury
telekomunikacyjnej**

Na podstawie art. 18 pkt 20 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2016 r. poz. 486 z późn. zm.) oraz §19 ust. 2 Statutu Województwa Podkarpackiego, stanowiącego załącznik do Uchwały Nr X/103/99 Sejmiku Województwa Podkarpackiego (Dz. Urz. Woj. Podk. z 2000 r., Nr 22, poz. 168 z późn. zm.)

Sejmik Województwa Podkarpackiego
uchwala, co następuje:

§1

1. Przyjmuje się stanowisko w zakresie konieczności zwolnienia z opłat lub obniżenia wysokości opłat za zajęcie pasa drogowego dróg publicznych dla obiektów i urządzeń infrastruktury telekomunikacyjnej.
2. Stanowisko, o którym mowa w ust. 1 stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§2

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Województwa Podkarpackiego.

§3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

WICEMARSZAŁEK WOJEWÓDZTWA

Bogdan Romaniuk

DYREKTOR DEPARTAMENTU
Społeczeństwa Informacyjnego

Sławomir Cynkar

SPRAWDZONO POD WZGLĘDEM
FORMALNO - PRAWNYM

RADCA PRAWNY
Tomasz Kida

ZAŁĄCZNIK DO UCHWAŁY Nr / /

SEJMIKU WOJEWÓDZTWA PODKARPACKIEGO

w RZESZOWIE z dnia 2017 r.

**Stanowisko Sejmiku Województwa Podkarpackiego w zakresie konieczności
zwolnienia z opłat lub obniżenia wysokości opłat za zajęcie pasa drogowego dróg
publicznych dla obiektów i urządzeń infrastruktury telekomunikacyjnej**

Upowszechnienie szerokopasmowego dostępu do Internetu jest jednym z najistotniejszych zadań, jakie w obecnym czasie stoją przed administracją rządową i samorządową. Powszechny dostęp do Internetu dużych prędkości służy nie tylko rozwojowi gospodarczemu i aktywizacji zawodowej, ale także sprzyja edukacji, umożliwia korzystanie z dóbr kultury, ułatwia budowę opartego na informacji społeczeństwa obywatelskiego, daje dostęp do e-administracji oraz zapobiega wyludnianiu się terenów niezurbanizowanych. Celowi temu służy m.in. Program Operacyjny Polska Cyfrowa 2014-2020 (dalej POPC). Z uwagi na to, że budowa nowoczesnych sieci dostępowych nowej generacji w tzw. „obszarach białych” w ramach POPC stanowi niezbędny krok do zapewnienia ogółowi społeczeństwa dostępu do szerokopasmowego Internetu, niezwykle istotne jest wyeliminowanie potencjalnych barier inwestycyjnych dla operatorów sieci dostępowych będących głównymi beneficjentami ww. Programu. Ze względu na konkursowy tryb wyboru projektów i ograniczony budżet, należy się spodziewać, że potencjalni beneficjenci nie będą wybierać do realizacji sieci obszarów o małej gęstości zaludnienia, w których m.in. opłaty publiczno-prawne są na wysokim poziomie. Zgodnie z analizą zaprezentowaną przez Ministerstwo Cyfryzacji, obniżenie stawek za umieszczenie urządzeń infrastruktury telekomunikacyjnej w pasie drogowym pozwala w istotny sposób zwiększyć obszar inwestycji i objąć nią tereny o mniejszej gęstości zaludnienia, a tym samym zwiększyć liczbę mieszkańców będących w zasięgu sieci (pismo Ministra Cyfryzacji z dn. 01 kwietnia 2016 r., znak: BM-WO.005.25.2016). Polityka prowadzona przez jednostki samorządowe w zakresie wysokości tych opłat, ma znaczący wpływ na efektywność budowy sieci szerokopasmowych na danym obszarze i tym samym na liczbę mieszkańców objętych możliwością dostępu do szerokopasmowego Internetu. Biorąc powyższe pod uwagę oraz realizując podstawowe zadania Samorządu, jakimi są zaspokajanie zbiorowych potrzeb mieszkańców, wspieranie rynków lokalnych i likwidowanie barier w prowadzeniu działalności gospodarczej oraz barier dotyczących wykluczenia społecznego, Sejmik Województwa Podkarpackiego postuluje o wprowadzenie na poziomie centralnym stosownych regulacji prawnych dla wszystkich kategorii dróg publicznych w zakresie całkowitego zwolnienia z opłat lub wprowadzenia jednolitych stawek opłat za zajęcie 1 m² pasa drogowego dotyczących prowadzenia robót w pasie drogowym oraz umieszczania w pasie drogowym urządzeń infrastruktury technicznej niezwiązanych z potrzebami zarządzania drogami lub potrzebami ruchu drogowego w odniesieniu do obiektów i urządzeń infrastruktury telekomunikacyjnej.

W przypadku podjęcia decyzji o wprowadzeniu jednolitych stawek opłat dla wszystkich kategorii dróg publicznych, Sejmik Województwa Podkarpackiego rekomenduje ustalenie maksymalnych stawek opłat na poziomie nieprzekraczającym stawek opłat obowiązujących dla obiektów i urządzeń infrastruktury telekomunikacyjnej lokalizowanych w obrębie dróg krajowych i autostrad.

W związku z tym, że Rząd Polski do 2015 r. nie podjął działań systemowych niwelujących wykazywaną barierę rozwoju usług szerokopasmowych (co potwierdzają również ustalenia kontroli Europejskiego Trybunału Obrachunkowego), w pełni zasadnym jest wdrożenie rekomendowanych przez Sejmik Województwa Podkarpackiego rozwiązań.

DYREKTOR DEPARTAMENTU
Społeczeństwa Informacyjnego


Sławomir Cynkar

UZASADNIENIE

Upowszechnienie szerokopasmowego dostępu do Internetu jest jednym z najistotniejszych zadań, jakie w obecnym czasie stoją przed administracją rządową i samorządową. Obniżenie stawek za umieszczenie urządzeń infrastruktury telekomunikacyjnej w pasie drogowym pozwala w istotny sposób zwiększyć obszar inwestycji i objąć nią tereny o mniejszej gęstości zaludnienia, a tym samym zwiększyć liczbę mieszkańców będących w zasięgu sieci.

W związku z powyższym zasadne jest aby Sejmik Województwa Podkarpackiego złożył postulat o wprowadzenie na poziomie centralnym stosownych regulacji prawnych dla wszystkich kategorii dróg publicznych w zakresie całkowitego zwolnienia z opłat lub wprowadzenia jednolitych, nie większych niż w drogach krajowych stawek opłat za zajęcie 1 m² pasa drogowego dotyczących prowadzenia robót w pasie drogowym oraz umieszczania w pasie drogowym urządzeń infrastruktury technicznej niezwiązanych z potrzebami zarządzania drogami lub potrzebami ruchu drogowego w odniesieniu do obiektów i urządzeń infrastruktury telekomunikacyjnej.


DYREKTOR DEPARTAMENTU
Społeczeństwa Informacyjnego
Sławomir Cynkar



Warszawa, dnia 01 kwietnia 2016 r.

RZECZPOSPOLITA POLSKA
MINISTER CYFRYZACJI

Anna Streżyńska

BM-WO.005.25.2016

Pan
Paweł Pudłowski
Przewodniczący Komisji
Cyfryzacji, Innowacyjności
i Nowoczesnych Technologii
Sejmu RP

Szanowny Panie Przewodniczący,

w nawiązaniu do pisma Komisji Cyfryzacji, Innowacyjności i Nowoczesnych Technologii z dnia 29 stycznia br. o sygnaturze CNT-015-11/16, w związku z uchwalonym na posiedzeniu w dniu 14 stycznia br. planem pracy Komisji Cyfryzacji, Innowacyjności i Nowoczesnych Technologii na okres od 1 stycznia do 31 lipca 2016 r., uprzejmie przekazuję materiał informacyjny dotyczący punktu 11 w/w planu, tj. *Informacja Ministra Cyfryzacji o wysokości opłat za zajęcie pasa drogowego dla inwestycji telekomunikacyjnych i ich wpływie na utrzymanie regionalnych sieci szerokopasmowych realizowanych przez samorządy województw.*

Z poważaniem,

Anna Streżyńska
/podpisano elektronicznie/

Załącznik 1. Materiał informacyjny Ministerstwa Cyfryzacji.

Załącznik 2. Stanowisko grupy roboczej ds. finansowania ws. opłat za zajęcie pasa drogowego.

Geneza problemu opłat za zajęcie pasa drogowego dla infrastruktury telekomunikacyjnej.

Zgodnie z aktualnym stanem prawnym, za zajęcie pasa drogowego, w celu umieszczenia w pasie drogowym dróg publicznych urządzeń infrastruktury technicznej niezwiązanych z potrzebami zarządzania drogami lub potrzebami ruchu drogowego, pobiera się opłatę będącą iloczynem liczby metrów kwadratowych powierzchni pasa drogowego zajętej przez rzut poziomy urządzenia i stawki opłaty za zajęcie 1 m² pasa drogowego pobieranej za każdy rok umieszczenia urządzenia w pasie drogowym. W przypadku dróg, których zarządcą jest Generalny Dyrektor Dróg Krajowych i Autostrad, wysokość stawek opłaty za zajęcie 1 m² pasa drogowego w celu umieszczenia infrastruktury telekomunikacyjnej nie może przekroczyć 20 zł, a w przypadku prowadzenia robót w pasie drogowym maksymalna stawka wynosi 0,20 zł za jeden dzień zajmowania pasa drogowego. Stawki te – w ramach ustalonego maksimum – określa Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 18 lipca 2011 roku *w sprawie wysokości stawek opłat za zajęcie pasa drogowego dróg, których zarządcą jest Generalny Dyrektor Dróg Krajowych i Autostrad* (Dz. U. Nr 148, poz. 886 ze zm.). Praktyka funkcjonowania owych stawek wskazała przy tym, że są to stawki adekwatne, niehamujące nadmiernie inwestycji telekomunikacyjnych, co wskazuje na zasadność ich stosowania także do innych kategorii dróg. Tymczasem, w przypadku dróg znajdujących się w zarządzie samorządów sytuacja jest diametralnie odmienna: wysokość stawek jest ustalana w uchwale organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego i nie może ona przekroczyć odpowiednio: 200 zł (w przypadku umieszczania w pasie drogowym urządzeń infrastruktury technicznej) oraz 20 zł (m.in. w przypadku prowadzenia robót w pasie drogowym). Samorządy przy uchwalaniu wysokości stawek powinny uwzględniać kategorię drogi. Należałoby więc przyjąć, że stawki za umieszczenie infrastruktury w pasie dróg wojewódzkich, powiatowych i gminnych powinny być niższe, niż dla dróg krajowych i autostrad. Niestety, JST w praktyce pomijają tę dyspozycję artykułu 40 ust. 9 ustawy o drogach publicznych. Rzeczywisty brak stosowania tego czynnika przez jednostki samorządu terytorialnego zarządzającego drogami należącymi do tylko jednej kategorii, ograniczył realizację planów prawodawcy. Ministerstwo Cyfryzacji stoi na stanowisku, że za drogi samorządowe, w tym gruntowe, nie powinna być pobierana opłata nawet 10-krotnie wyższa, niż za drogi najwyższej kategorii, czyli krajowe.

Wskazany powyżej problem dotyczy wszystkie sieci szerokopasmowe, w tym wybudowane w ramach perspektywy finansowej na lata 2007-2013 oraz planowane w ramach perspektywy 2014-2020.

W przypadku naboru wniosków na budowę sieci szerokopasmowych z Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa należy wskazać, że w ramach wykonywanych analiz kosztowo-przychodowych (na podstawie których wyznaczono poziom dofinansowania dla danego obszaru) przyjęto, że stawka za zajęcie pasa drogowego wynosi maksymalnie 20 zł/m²/rok. Dodatkowo, samorządy mogą podnosić stawki opłat za zajęcie pasa drogowego po przyznaniu przedsiębiorcy telekomunikacyjnemu dotacji i podpisaniu umowy o dofinansowanie, co może skutkować wycofaniem się przedsiębiorcy z realizacji projektu. Z analizy uchwał jednostek samorządu terytorialnego określających wysokość stawek za zajęcie pasa drogowego w kilku województwach, przeprowadzonej przez pracowników Ministerstwa Cyfryzacji, wynika, że na przestrzeni ostatnich trzech lat zdarzyły się przypadki

podnoszenia stawek tych opłat do maksymalnego poziomu 100-200 zł/m²/rok, co widać na przykładzie regionalnych sieci szerokopasmowych. Na powyższy problem zwrócili również uwagę członkowie Memorandum w sprawie współpracy na rzecz budowy i rozwoju pasywnej infrastruktury sieci szerokopasmowych (dalej jako Memorandum). Pierwszy raz we wrześniu 2012 roku w ramach wypracowanych i przedłożonych ówczesnemu Ministrowi Administracji i Cyfryzacji rekomendacji w zakresie barier inwestycyjnych. Drugi raz w połowie 2015 roku – w ramach wspólnego posiedzenia grupy roboczej ds. finansowania projektów szerokopasmowych oraz przedstawicieli Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego poświęconemu problemowi opłat za zajęcie pasa drogowego. W wyniku tego spotkania grupa robocza opracowała materiał informacyjny przekazany do ministerstwa we wrześniu 2015 roku stanowiący załącznik nr 2.

Członkowie Memorandum jasno wskazali, że inwestycje w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa będą kierowane przede wszystkim na obszary wiejskie lub podmiejskie, gdzie zamożność mieszkańców jest niższa, niż w terenach miejskich i wysoko zurbanizowanych. W w/w materiale przedstawiono analizy ekonomiczne wskazujące na nieopłacalność inwestycji na terenach z wysokimi opłatami za zajęcie pasa drogowego. W materiale omówiono także szczegółowo znaczenie samorządów w projektach szerokopasmowych, ze wskazaniem na korzyści, jakie niesie infrastruktura telekomunikacyjna dla rozwoju społeczno-gospodarczego regionu. Dodatkowo, wskazano negatywne skutki polityki wysokich opłat za zajęcie pasa drogowego. Odniesiono się również do kwestii finansów samorządów wskazując jasno, że *wysokie opłaty = brak infrastruktury w pasie drogowym = brak wpływów z tytułu zajęcia pasa drogowego*. W materiale omówiona została również kwestia możliwości budowy sieci NGA (Next Generation Access) na obszarach wiejskich w zależności od obowiązującego poziomu stawek opłat za zajęcie pasa drogowego.

Poniżej przedstawiono wpływ poziomu dofinansowania i stawek opłat za zajęcie pasa drogowego na pokrycie obszarów wiejskich siecią szerokopasmową (wyrażone w procentach):

Obszary wiejskie		wykonanie z dofinansowaniem 0%	wykonanie z dofinansowaniem 40%	wykonanie z dofinansowaniem 60%
opłata roczna za m ² zajętości pasa drogowego	0,00 zł	23,8%	46,4%	65,2%
	10,00 zł	23,3%	44,7%	62,9%
	20,00 zł	22,8%	43,0%	60,5%
	50,00 zł	21,6%	38,6%	53,6%
	100,00 zł	19,9%	31,7%	44,4%
	150,00 zł	18,5%	26,5%	37,1%
	200,00 zł	17,2%	23,7%	30,8%

Dodatkowo, grupa robocza wskazała, że podejmując się realizacji projektów szerokopasmowych na obszarach, gdzie opłaty te będą zbyt wysokie, beneficjenci zmuszeni będą uwzględnić je w opłatach abonamentowych. Dotyczyć to może nie tylko opłat abonamentowych dla budowanych w ramach POPC sieci dostępowych, ale również regionalnych sieci szerokopasmowych zrealizowanych w ramach perspektywy finansowej 2007-2013. Tym samym, dodatkowe opłaty mogą wynieść łącznie nawet 80 zł miesięcznie na

jednego abonenta przy akceptowalnym przez niego poziomie opłaty za internet w wysokości 50 zł. Należy także wskazać, że 39% obywateli naszego kraju żyje na obszarach, gdzie gęstość zaludnienia jest niższa niż 100 osób na km². W takich warunkach prywatne inwestycje telekomunikacyjne są często nieopłacalne. W zależności od obszaru koszt podłączenia jednego gospodarstwa domowego może wynosić poniżej 1 000 zł, a na innych nawet ponad 10 000 zł.

W tym miejscu należy stanowczo podkreślić, że mimo trudnej sytuacji finansowej samorządów, windowanie stawek za zajęcie pasa drogowego grozi istotnym ograniczeniem skali inwestycji w infrastrukturę techniczną, w tym telekomunikacyjną, bez których rozwój regionów nie będzie możliwy. W związku z powyższym inwestycje w infrastrukturę telekomunikacyjną powinny być traktowane tak samo przez samorządy, jak budowa wodociągów i kanalizacji, dla których przyjmowane są preferencyjne stawki za zajęcie pasa drogowego pod te urządzenia (poniżej 20zł/m²/rok). Dla przykładu uchwała nr IV/31/11 Rady Gminy Juchnowiec Kościelny z dnia 25 lutego 2011 r. określa roczne stawki opłat za zajęcie pasa drogowego poza jezdnią dla sieci wodociągowej, kanalizacyjnej oraz cieplnej w wysokości 0,10 zł, natomiast dla sieci gazowej, energetycznej i telekomunikacyjnej roczna stawka wynosi 25,00 zł.

Analogiczny problem został zauważony w przypadku udostępniania kanałów technologicznych. Dla przykładu, zgodnie z Zarządzeniem nr 1614/13 Prezydenta Miasta Częstochowy z dnia 29 lipca 2013 r. w sprawie ustalenia wysokości opłat za dzierżawę kanałów technologicznych umiejscowionych w pasie drogowym dróg publicznych, ustanowiono miesięczną opłatę brutto za dzierżawę osłony max $\varnothing$ 40 mm w wysokości 29,52 gr./1mb, przy czym dla Gminy Częstochowa oraz jej jednostek organizacyjnych stawka ta wynosiła 0,3 gr./1mb. W Zarządzeniu nr 197.2015 z dnia 14 kwietnia 2015 r. Prezydent Miasta Częstochowy zmienił wysokość stawek opłat za udostępnianie kanałów technologicznych, gdzie m.in. ponad trzykrotnie podwyższono opłaty za udostępnienie kanału technologicznego do poziomu 96,04 gr./1mb - za dzierżawę kanału technologicznego o długości poniżej 100mb opłata wynosi jak za 100mb - oraz zwolniono z opłat za udostępnienie kanału technologicznego Gminę Częstochowa oraz jej jednostki organizacyjne, co jest rażącym naruszeniem postanowień zawartych w obowiązujących przepisach ustawy o drogach publicznych. Dlatego też, w ramach nowelizacji ustawy *o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych*, w związku z implementacją dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2014/61/UE z dnia 15 maja 2014 r. *w sprawie środków mających na celu zmniejszenie kosztów realizacji szybkich sieci łączności elektronicznej*, zaproponowano delegację ustawową dla ministra właściwego ds. informatyzacji, aby w porozumieniu z ministrem właściwym ds. transportu, określił w drodze rozporządzenia roczne stawki za udostępnienie kanałów technologicznych, bazując na kosztach budowy i utrzymania kanałów technologicznych.

Ze względu na liczne uwagi zgłoszone na etapie konsultacji *projektu założeń ustawy o zmianie ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych oraz niektórych innych ustaw* i opór strony samorządowej do ustawowej zmiany maksymalnej stawki opłat za zajęcie pasa drogowego dróg publicznych będących w zarządzie samorządów, zrezygnowano z wprowadzenia tych zmian do *projektu ustawy o zmianie ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych, oraz niektórych innych ustaw* (druk nr 323).

Wysokość opłat za zajęcie pasa drogowego dróg publicznych w regionalnych sieciach szerokopasmowych.

Wśród głównych barier związanych z regionalnymi sieciami szerokopasmowymi zidentyfikowano relatywnie wysokie stawki za zajęcie pasa drogowego dróg gminnych, powiatowych i wojewódzkich oraz związanych z tym kosztów, które są już ponoszone na etapie eksploatacji sieci. Idąc dalej, niepewność inwestycyjna związana z wysokimi opłatami za zajęcie pasa drogowego na obszarach białych (bez dostępu do szerokopasmowego internetu o prędkości minimum 30 Mb/s), gdzie są doprowadzone węzły tych sieci spowodują brak klientów na usługi hurtowe. Podsumowując, regionalne sieci szerokopasmowe na problemie opłat za zajęcie pasa drogowego tracą podwójnie. Po pierwsze, generuje on znaczne koszty utrzymania wybudowanej infrastruktury i tym samym nie pozwala na przychody mogące pokryć te koszty, a po drugie blokuje możliwość jej rozbudowy o sieć dostępową.

Poniższe zestawienie tabelaryczne przedstawia koszty związane z zajęciem pasa drogowego na etapie eksploatacji wybudowanych regionalnych sieci szerokopasmowych, które pochodzą ze studiów wykonalności tychże projektów. Od momentu sporządzenia studiów wykonalności (zazwyczaj 2010 rok) wiele jednostek samorządu terytorialnego zmieniło swoje uchwały w tym zakresie, często znacząco podnosząc stawki opłat za zajęcie pasa drogowego, dlatego też zestawiono te dane z obecnie ponoszonymi opłatami (zgodnie z ustawą o drogach publicznych roczne opłaty za zajęcie pasa drogowego dróg publicznych wnoszone są do 15 stycznia każdego roku, z góry za dany rok).

Tytuł projektu	Wartość projektu	Długość sieci	Opłaty za zajęcie pasa drogowego / rok*	Opłaty za zajęcie pasa drogowego / rok** (obecnie)
Sieć Szerokopasmowa Polski Wschodniej – województwo podkarpackie	322 mln zł	2061 km	4 mln zł	8,1 mln zł
Internet dla Mazowsza	493 mln zł	4216 km	3,5 mln zł	4 mln zł
Sieć Szerokopasmowa Polski Wschodniej – województwo lubelskie	385 mln zł	2908 km	5,8 mln zł	5,4 mln zł
Śląska Regionalna Sieć Szkieletowa	48 mln zł	456 km	1,2 mln zł	0,6 mln zł
Sieć Szerokopasmowa Polski Wschodniej – województwo podlaskie	250 mln zł	1885 km	3,7 mln zł	2,3 mln zł
Likwidacja obszarów wykluczenia informacyjnego i budowa Dolnośląskiej Sieci Szerokopasmowej	215 mln zł	1616 km	0,67 mln zł	0,22 mln zł

Sieć Szerokopasmowa Polski Wschodniej – województwo świętokrzyskie	200 mln zł	1424 km	2,8 mln zł	1,87 mln zł
Sieć Szerokopasmowa Polski Wschodniej – województwo warmińsko-mazurskie	327 mln zł	2295 km	2,2 mln zł	12,2 mln zł
Wielkopolska Sieć Szerokopasmowa	410 mln zł	4594 km	1,5 mln zł	2,2 mln zł

* dane ze studiów wykonalności projektów.

** dane pochodzące od Beneficjentów – stan na 7 grudnia 2015 r.

Roczne opłaty za zajęcie pasa drogowego dróg publicznych ponoszone są w większości dla zarządców dróg samorządowych, w szczególności powiatowych. Dla przykładu:

1. Województwo warmińsko-mazurskie:
 - a. łączna wysokość rocznych zobowiązań z tytułu opłat za zajęcie pasa drogowego wynosi 12.258.507,91 zł,
 - b. wysokość łącznych opłat rocznych za zajęcie pasa drogowego w podziale na kategorię zarządcy drogi, tj. gmina – 1.889.437,79 zł / powiat – 8.137.057,50 zł / województwo – 2.147.141,02 zł / GDDKiA – 84.871,60 zł.
2. Województwo lubelskie:
 - a. łączna wysokość rocznych zobowiązań z tytułu opłat za zajęcie pasa drogowego wynosi ok. 5.400.000,00 zł,
 - b. wysokość łącznych opłat rocznych za zajęcie pasa drogowego w podziale na kategorię zarządcy drogi, tj. gmina – ok. 990.000,00 zł / powiat – ok. 4.204.000,00 zł / województwo – ok. 190.000,00 zł / GDDKiA – ok. 16.000,00 zł.
3. Województwo wielkopolskie:
 - a. łączna wysokość rocznych zobowiązań z tytułu opłat za zajęcie pasa drogowego wynosi 2.151.769,87 zł,
 - b. wysokość łącznych opłat rocznych za zajęcie pasa drogowego w podziale na kategorię zarządcy drogi, tj. gmina – 720.550,83 zł / powiat – 1.215.178,12 zł / województwo – 170.466,87 zł / GDDKiA – 45.574,05 zł.
4. Województwo podlaskie:
 - a. łączna wysokość rocznych zobowiązań z tytułu opłat za zajęcie pasa drogowego wynosi 2.269.927,30 zł,
 - b. wysokość łącznych opłat rocznych za zajęcie pasa drogowego w podziale na kategorię zarządcy drogi, tj. gmina – 551.095,58 zł / powiat – 1.387.395,52 zł / województwo – 273.494,24 zł / GDDKiA – 56.771,96 zł.

Działania podjęte przez Ministerstwo Cyfryzacji (dawniej Ministerstwo Administracji i Cyfryzacji) w obszarze opłat za zajęcie pasa drogowego:

1. Publikacja Kodeksu Dobrych Praktyk na rzecz wsparcia projektów szerokopasmowych przez JST oraz Listu Intencyjnego Ministra Administracji i Cyfryzacji w zakresie problemu wysokich opłat za zajęcie pasa drogowego (17 kwietnia 2015 r. wysłany

w wersji elektronicznej do wszystkich JST w Polsce, w sierpniu 2015 r. dystrybucja wersji papierowej));

2. Opracowanie Poradnika dla zarządców dróg w zakresie budowy infrastruktury telekomunikacyjnej w pasie drogowym (3 sierpnia 2015 r. wysłany w wersji elektronicznej do adresatów w całej Polsce przez e-PUAP);
3. Prowadzenie działań informacyjno-promocyjnych mających na celu uświadomienie wagi problemu zbyt wysokich opłat za zajęcie pasa drogowego, w tym m.in. udział w konferencjach lokalnych i regionalnych organizowanych przez samorządy, które budowały regionalne sieci szerokopasmowe;
4. Prowadzenie szkoleń dla JST i przedsiębiorców m.in. z zakresu zajęcia pasa drogowego i opłat za pas drogowy (w 2015 roku przeprowadzono II edycję szkoleń w ramach „Akademii Sieci Szerokopasmowych”);
5. Wspieranie samorządowych inicjatyw mających na celu obniżenie opłat za zajęcie pasa drogowego – m.in. Plan Cyfrowy 2025 dla Warmii i Mazur;
6. Wzmocnienie współpracy pomiędzy Memorandum a JST - w dniu 17 czerwca 2015 r. odbyło się z udziałem kierownictwa Ministerstwa Administracji i Cyfryzacji pierwsze wspólne posiedzenie grupy roboczej ds. finansowania projektów szerokopasmowych Memorandum oraz przedstawicieli Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego poświęcone problemowi opłat za zajęcie pasa drogowego;
7. Ministerstwo Administracji i Cyfryzacji, w związku z wyznaczaniem obszarów konkursowych do POPC, zwróciło się do samorządów z wnioskiem o zadeklarowanie wprowadzania stawek opłat za zajęcie pasa drogowego poniżej 20 zł/m²/rok dla infrastruktury telekomunikacyjnej. Deklaracje przekazało łącznie 330 gmin;
8. We wrześniu 2015 r. Wiceprzewodnicząca Klubu Parlamentarnego PO zwróciła się do Ministerstwa Administracji i Cyfryzacji z wnioskiem o zaopiniowanie projektu ustawy o zmianie ustawy o drogach publicznych, mających na celu dostosowanie opłat za zajęcie pasa drogowego do poziomu, jaki obowiązuje dla dróg, dla których zarządcą jest Generalny Dyrektor Dróg Krajowych i Autostrad oraz zwolnienia z opłat za zajęcie pasa drogowego jednostek samorządu terytorialnego, realizujących budowę regionalnych sieci szerokopasmowych w rozumieniu ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych. Przedmiotowa kwestia była rozpatrywana na posiedzeniu Sejmowej Komisji Administracji i Cyfryzacji, gdzie przedstawiciele województwa warmińsko – mazurskiego zgodzili się na odstąpienie od w/w zwolnienia na rzecz możliwości zmiany wydanych już wcześniej decyzji administracyjnych w tym zakresie, w związku z nowymi stawkami opłat. Ministerstwo zaopiniowało pozytywnie przedmiotowe zmiany, wskazując jednocześnie na konieczność dostosowania ich do ustaleń poczynionych na posiedzeniu Komisji Administracji i Cyfryzacji. W dniu 21 września 2015 r. projekt ustawy wpłynął do Sejmu. W tym samym dniu Marszałek Sejmu skierowała projekt do zaopiniowania przez Biuro Legislacyjne oraz Biuro Analiz Sejmowych. W dniu 29 września 2015 r. projekt został skierowany do konsultacji oraz opinii organizacji samorządowych. Projekt nie został rozpatrzony w poprzedniej kadencji Sejmu RP.

Załącznik nr 2 Stanowisko grupy roboczej ds. finansowania ws. opłat za zajęcie pasa drogowego.

Wstęp

W związku z pracami dotyczącymi warunków realizacji inwestycji szerokopasmowych związanych z nową perspektywą finansową w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020 w zakresie wyeliminowania terytorialnych różnic w możliwości dostępu do szerokopasmowego internetu o wysokich przepustowościach, Grupa ds. finansowania projektów szerokopasmowych, w ramach *Memorandum w sprawie współpracy na rzecz budowy i rozwoju pasywnej infrastruktury sieci szerokopasmowych* prowadzi analizy obejmujące dotychczas realizowane projekty szerokopasmowe oraz warunki i bariery inwestycyjne identyfikowane w ich trakcie. Elementem prac jest analiza warunków realizacji telekomunikacyjnych inwestycji liniowych na terenie różnych regionów naszego kraju.

Upowszechnienie szerokopasmowego dostępu do internetu jest jednym z najistotniejszych zadań, jakie stoją przed Polską w aktualnej dekadzie. Powszechny dostęp do internetu dużych prędkości nie tylko służy bowiem rozwojowi gospodarczemu i aktywizacji zawodowej, ale także sprzyja edukacji, umożliwia korzystanie z dóbr kultury, ułatwia budowę opartego na informacji społeczeństwa obywatelskiego, daje dostęp do e-administracji oraz zapobiega wyludnianiu się terenów niezurbanizowanych.

W perspektywie finansowej na lata 2007-2013, zapewnieniu rozwoju usług telekomunikacyjnych służyła realizacja działań w ramach współfinansowanych przez Unię Europejską programów operacyjnych, takich jak Program Operacyjny Rozwój Polski Wschodniej, Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka czy regionalne programy operacyjne. Efektem tych działań jest przybliżenie pojemnych sieci światłowodowych (regionalnych sieci szerokopasmowych) do mieszkańców oraz potrzeba dalszego rozwijania sieci, czyli budowy tzw. „ostatniej mili”. Bez tego sieci regionalne pozostaną niewykorzystane, a obywatele nie uzyskają dostępu do internetu.

Celem Europejskiej Agendy Cyfrowej i Narodowego Planu Szerokopasmowego¹ jest zapewnienie do 2020 r. powszechnego dostępu do internetu o prędkości min. 30 Mb/s, jednak zgodnie z danymi *Digital Agenda Scoreboard* w 2014 r. jedynie 53,4% gospodarstw domowych miało możliwość dostępu do takiej sieci.

Różnice w dostępie do sieci pomiędzy obywatelami biorą się stąd, że 39% Polaków żyje na obszarach, gdzie gęstość zaludnienia jest niższa niż 100 osób na km² (*GUS. Społeczeństwo informacyjne w Polsce w 2014 r.*). Na takich terenach komercyjne inwestycje telekomunikacyjne są niezwykle kosztowne, a przez to częstokroć nieopłacalne.

Jak wynika z analiz ekonomicznych, inwestycje na terenach, gdzie nie ma infrastruktury szerokopasmowej, stają się nieopłacalne przy stawce opłaty za zajęcie pasa drogowego przekraczającej 20 zł/m²/rok - taki próg maksymalnych stawek przyjmuje obecnie Urząd Komunikacji Elektronicznej w tzw. modelu kosztowo-popytowym służącym do

¹ Strategia rozwoju dostępu do szerokopasmowego internetu w Polsce do końca 2020r. przyjęta przez Rząd RP 8 stycznia 2014 r.

wyznaczania obszarów do interwencji w ramach startujących już jesienią 2015 r. naborów na projekty z Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014 - 2020. Zgodnie z prowadzonymi symulacjami – stawki przekraczające ten poziom skutkują zwiększonymi kosztami utrzymania sieci wpływającymi znacznie na wysokość abonamentu, jaką może zaakceptować abonent. Interwencja publiczna będzie skierowana przede wszystkim na obszary, gdzie zamożność obywateli jest niższa, a co za tym idzie nie mogą oni sobie pozwolić na drogie abonamenty. Wysokie koszty tych opłat wynikają z faktu, iż inwestycje liniowe w sieci telekomunikacyjne liczone są w dziesiątkach, setkach i tysiącach kilometrów.

Znaczenie JST w budowie sieci szerokopasmowych

Zgodnie z aktualnym stanem prawnym, za zajęcie pasa drogowego przez umieszczanie w pasie drogowym urządzeń infrastruktury technicznej niezwiązanych z potrzebami zarządzania drogami lub potrzebami ruchu drogowego pobiera się opłatę będącą iloczynem liczby metrów kwadratowych powierzchni pasa drogowego zajętej przez rzut poziomy urządzenia i stawki opłaty za zajęcie 1 m² pasa drogowego pobieranej za każdy rok umieszczenia urządzenia w pasie drogowym². W przypadku dróg, których zarządcą jest Generalny Dyrektor Dróg Krajowych i Autostrad, wysokość stawek opłaty za zajęcie 1 m² pasa drogowego nie może przekroczyć w odniesieniu do urządzeń infrastruktury telekomunikacyjnej kwoty 20 zł. Stawki te – w ramach ustalonego maksimum – określa rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 18 lipca 2011 roku w sprawie wysokości stawek opłat za zajęcie pasa drogowego dróg, których zarządcą jest Generalny Dyrektor Dróg Krajowych i Autostrad (Dz. U. Nr 148, poz. 886 ze zm.). Praktyka funkcjonowania tych stawek wskazała, że taka wysokość stawek pozytywnie wpływa na inwestycje telekomunikacyjne.

Tymczasem w przypadku pozostałych dróg, znajdujących się w zarządzie jednostek samorządu terytorialnego, sytuacja jest odmienna: wysokość stawek jest bowiem ustalana w uchwale organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego i nie może ona przekroczyć odpowiednio: 200 zł (w przypadku umieszczania w pasie drogowym urządzeń infrastruktury technicznej) oraz 20 zł (m.in. w przypadku prowadzenia robót w pasie drogowym³). Przy uchwalaniu wysokości stawek należy m.in. uwzględniać kategorię drogi⁴. Są już dość powszechne przykłady, gdy jednostki samorządu terytorialnego różnicują stawki opłat za pas drogowy ze względu na rodzaj umieszczanej infrastruktury. Gminy w swoich uchwałach bardzo często stosują preferencyjne stawki dla równie ważnych społecznie inwestycji wodno-kanalizacyjnych i ciepłowniczych, które wynoszą nawet 10% stawki określonej dla innej infrastruktury.

W tym miejscu wskazać należy, że samorządy odgrywają znaczącą rolę w procesach rozwoju sieci szerokopasmowych, decydując w sprawach ustalenia treści miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, lokalizacji inwestycji, lokalizacji infrastruktury w pasach drogowych, opłat lokalnych, uzgodnień, map, wypisów, czy pozwoleń na budowę. To w jaki sposób wykonywane są te kompetencje, może rozwijać lub hamować rozwój sieci

² Więcej na ten temat w Poradniku dla zarządców dróg. MAC 2015. Poradnik dostępny na stronie https://mac.gov.pl/files/poradnik_dla_zarzadcow_drog.pdf

³ Stawka naliczana za każdy dzień zajęcia pasa drogowego.

⁴ Zgodnie z art. 40 ust. 9 pkt. 1) ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz.U.2015.460 j.t.)

szerokopasmowych. Wpływa to także na poziom kosztów prowadzonych inwestycji - nie tylko z zakresu telekomunikacji.

Jednym z pozytywnych przykładów, które mogą zachęcić do pojawienia się inwestorów na danym terenie, może być działanie jakie podjęły władze województwa warmińsko-mazurskiego. Władze tego województwa oraz przedstawiciele gmin i powiatów podpisali „Porozumienie w sprawie Planu Cyfrowego 2025 dla Warmii i Mazur”, umożliwiające podjęcie działań w sprawie uchwalania przez Rady Gmin i Powiatów uchwał w sprawie zwolnień z podatku od nieruchomości inwestycji dotyczących infrastruktury „ostatniej mili” oraz uchwał w sprawie ustalenia wysokości stawek opłat za zajęcie pasa drogowego na cele niezwiązane z potrzebami zarządzania drogami lub potrzebami ruchu drogowego w zakresie infrastruktury „ostatniej mili”.

Pomimo tych działań województwo warmińsko-mazurskie musi płacić około 12 mln zł za wybudowaną infrastrukturę telekomunikacyjną regionalnej sieci szerokopasmowej umieszczonej w pasie drogowym⁵, co stanowi 3,7 % wartości całego projektu (sama opłata za zajęcie pasa drogowego, bez kosztów związanych m.in. z podatkiem od nieruchomości, energią elektryczną, utrzymaniem sieci). To pokazuje jak istotną i trudną do przewidzenia pozycją kosztową mogą być te koszty dla projektów realizowanych z Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa, w sytuacji kiedy górne „widełki” stawek jakie może ustanawiać samorząd wynoszą 200 zł/m²/rok. Dla przykładu, w dniu podpisania umowy o dofinansowanie projektu, na obszarze jego realizacji, mogą być ustanowione akceptowalne stawki opłat za zajęcie pasa drogowego, po czym samorząd może je zmienić do maksymalnego poziomu, co skutkować może odstąpieniem w ogóle od budowy sieci w tym obszarze.

Warto wskazać również na wyliczenia Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Marszałkowskiego, który wyliczył, iż przy obowiązujących w 2015 r. na terenie województwa opłatach za pas drogowy i założeniu podłączenia 100% mieszkańców pozostających w zasięgu regionalnej sieci szerokopasmowej, na każdego abonenta przypadłyby opłaty wynoszące ok. 50 zł (na same opłaty za zajęcie pasa drogowego). Aby mieszkańcy mogli realnie korzystać z dostępu do internetu należy jeszcze doliczyć koszty związane z sieciami dostępowymi (budowanymi obecnie lub planowanymi w Programie Operacyjnym Polska Cyfrowa), w których również należy doliczyć opłaty za pas drogowy. Nie ma możliwości, aby te koszty, przy uwzględnieniu obowiązujących cen rynkowych, zostały pokryte z abonamentów. W zależności od ustanowionej wysokości stawki opłat za zajęcie pasa drogowego w celu umieszczenia w nim urządzeń infrastruktury telekomunikacyjnej koszty te mogą stanowić nawet 60% wszystkich kosztów na etapie utrzymania sieci. Niestety tak wysokie koszty mogą hamować pojawienie się nowych inwestycji szerokopasmowych. Planując inwestycję w danym terenie należy dokonać analizy kosztów przedsięwzięcia i utrzymania sieci oraz przychodów możliwych do osiągnięcia na danym rynku. Wysokie opłaty za zajęcie pasa drogowego powodują konieczność szukania oszczędności tak, aby inwestycja była opłacalna, natomiast przy obecnych cenach detalicznych usług internetowych nie jest możliwe uzyskanie proporcjonalnie wyższych przychodów z rynku, wliczając w abonamenty wysokie opłaty za pas drogowy.

⁵ Zgodnie z pismem z dnia 10 sierpnia 2015 r. znak SI-II.052..271.2015 Pana Gustawa Brzezina, Marszałka Województwa Warmińsko - Mazurskiego do Pana Andrzeja Orzechowskiego, Przewodniczącego Komisji Administracji i Cyfryzacji Sejmiku RP.

wysokie opłaty = brak infrastruktury w pasie drogowym = brak wpływów z tytułu zajęcia pasa drogowego

Samorządy ustanawiające niskie opłaty za zajecie pasa drogowego mogą liczyć na następujące korzyści:

- szybsza budowa sieci szerokopasmowych,
- poprawa jakości usług dla mieszkańców poprzez rozbudowę sieci,
- eliminację wykluczenia cyfrowego,
- niższe opłaty za usługi,
- wzrost konkurencyjności obszaru dzięki wyposażeniu go w wysokiej jakości sieć szerokopasmową,
- możliwość wdrożenia nowoczesnych usług z zakresu e-administracji.

Możliwości budowy sieci NGA na obszarach wiejskich

Poniżej przedstawiono wyniki analizy opłacalności budowy sieci NGA⁶ w obszarach o różnym stopniu zurbanizowania, ze względu na poziom dofinansowania projektów inwestycyjnych oraz właśnie wysokość stawek lokalnych opłat za umieszczenie infrastruktury w pasie drogowym⁷.

Przy założonym poziomie dofinansowania, w przyjętych przedziałach 0%, 40%, 60% oraz założonej stawce za zajętość pasa drogowego (0zł, 10zł, 20zł, 50zł, 100zł, 150zł, 200zł), wyliczono maksymalną długość sieci dostępowej jaka może zostać wybudowana do jednego gospodarstwa domowego⁸.

		dofinansowanie 0%	dofinansowanie 40%	dofinansowanie 60%
opłata roczna za m2 zajętości pasa drogowego	0,00 zł	15,30m	28,20m	44,10m
	10,00 zł	14,90m	27,00m	41,50m
	20,00 zł	14,60m	25,90m	39,10m
	50,00 zł	13,60m	23,20m	33,40m
	100,00 zł	12,20m	19,70m	26,80m
	150,00 zł	11,10m	17,10m	22,40m
	200,00 zł	10,20m	15,20m	19,30m

Im większa opłata za zajęcie pasa drogowego tym spada gotowość inwestora do realizacji dłuższych odcinków sieci, by podłączyć abonenta. Zależności tej nie zmienia nawet dofinansowanie ze środków unijnych.

Wyniki powyższej analizy zostały następnie nałożone na strukturę zabudowy obszarów miejskich i wiejskich Wielkopolski (analiza struktury zabudowy została wykonana

⁶ Analiza własna spółki Inea

⁷ Założono maksymalny, akceptowalny czas zwrotu z inwestycji na poziomie 84 miesięcy (7 lat).

⁸ Uwaga – długość możliwej do wybudowania sieci obejmuje łącznie przyłącze do budynku i część magistrali dystrybucyjnej przypadającą na odbiorcę.

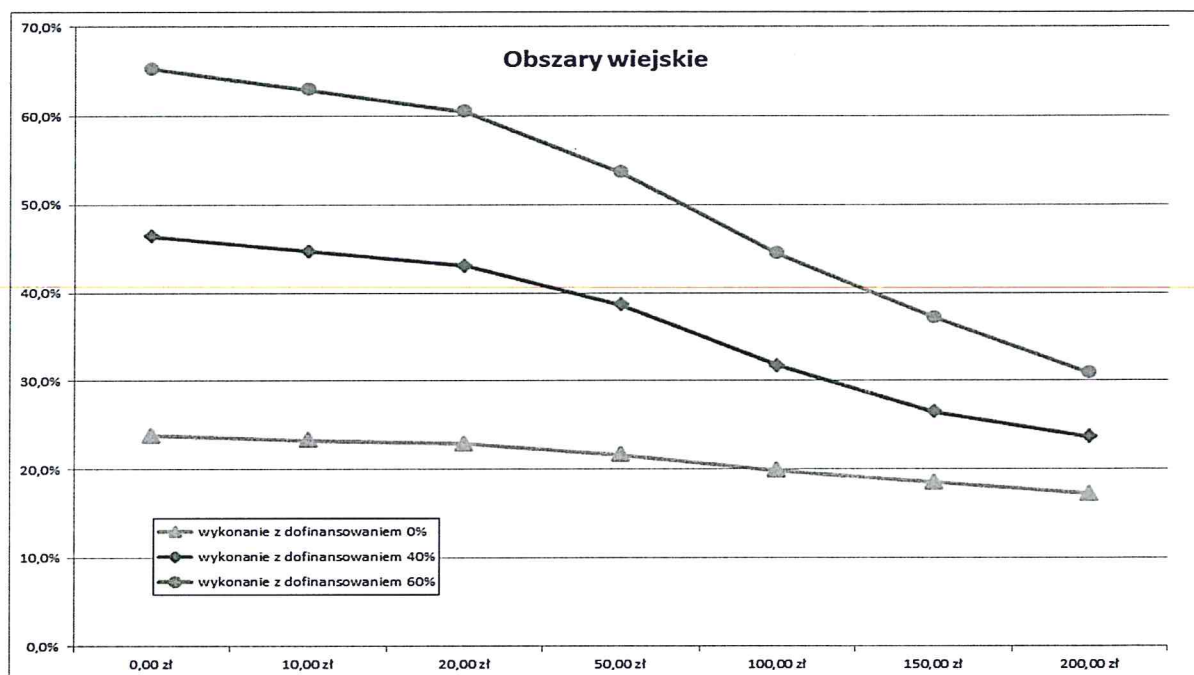
z wyłączeniem z niej Poznania i w oparciu o dostępną informację o współrzędnych geograficznych punktów adresowych).

W tabeli przedstawione zostały informacje pokazujące jaka część obszarów wiejskich i miejskich może zostać pokryta siecią NGA przy konkretnym poziomie dofinansowania i stawek za prawo drogi.

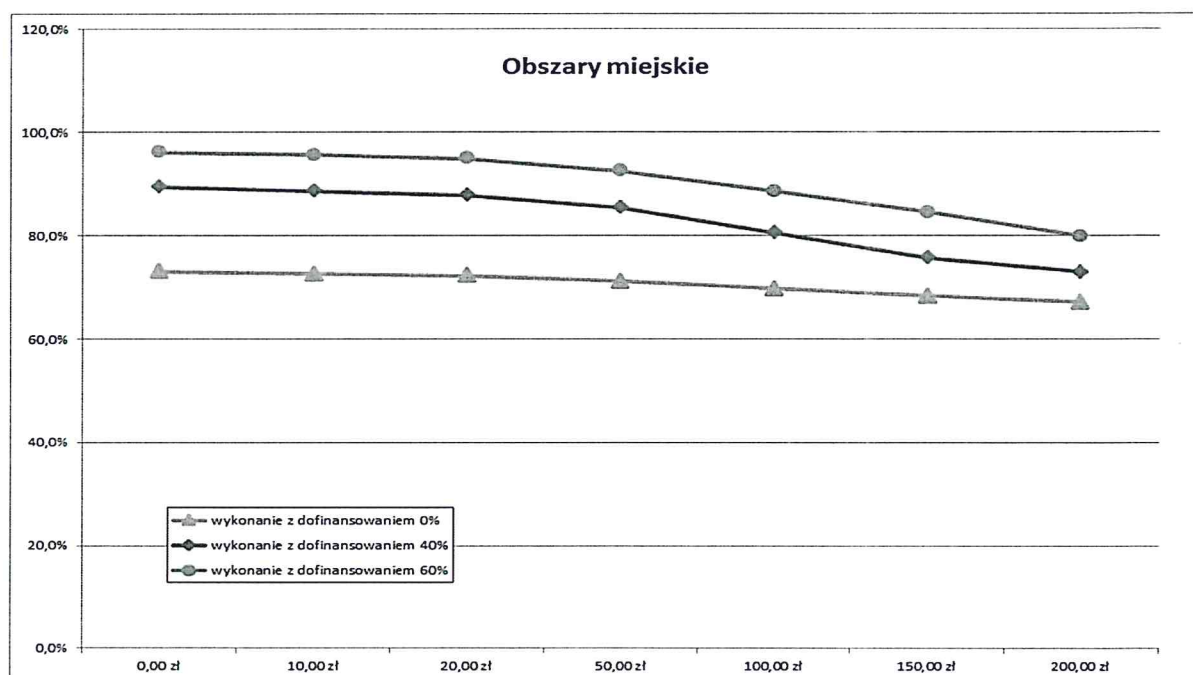
Obszary wiejskie		wykonanie z dofinansowaniem 0%	wykonanie z dofinansowaniem 40%	wykonanie z dofinansowaniem 60%
opłata roczna za m2 zajętości pasa drogowego	0,00 zł	23,8%	46,4%	65,2%
	10,00 zł	23,3%	44,7%	62,9%
	20,00 zł	22,8%	43,0%	60,5%
	50,00 zł	21,6%	38,6%	53,6%
	100,00 zł	19,9%	31,7%	44,4%
	150,00 zł	18,5%	26,5%	37,1%
	200,00 zł	17,2%	23,7%	30,8%

Obszary miejskie		wykonanie (dofinansowanie 0%)	wykonanie (dofinansowanie 40%)	wykonanie (dofinansowanie 60%)
opłata roczna za m2 zajętości pasa drogowego	0,00 zł	73,1%	89,5%	96,2%
	10,00 zł	72,6%	88,7%	95,6%
	20,00 zł	72,2%	87,8%	94,9%
	50,00 zł	71,1%	85,4%	92,5%
	100,00 zł	69,7%	80,6%	88,5%
	150,00 zł	68,4%	75,7%	84,5%
	200,00 zł	67,1%	72,9%	79,9%

Jak łatwo zauważyć obszar pokrycia siecią NGA w obszarach wiejskich w województwie wielkopolskim silnie zależy zarówno od poziomu dofinansowania jak i opłat lokalnych. W obszarach wiejskich nawet przy zerowych opłatach lokalnych, przy zerowym dofinansowaniu budowa sieci NGA może być opłacalna na mniej niż 1/4 zasobów, natomiast przy dofinansowaniu 60% może sięgnąć 2/3 zasobów.



W obszarach miejskich wyliczenia te kształtują się inaczej z uwagi na fakt, że gęstość zaludnienia jest większa i w związku z tym wysokość opłat za zajęcie pasa drogowego rozkłada się na większą ilość mieszkańców. W terenach tych, już przy mniejszym dofinansowaniu, siecią można pokryć niemal całość zasobów (np. blok). Wyraźnie widać zależność opłacalności pokrycia siecią NGA w terenach miejskich od opłat lokalnych.



Wpływ stawki na koszt abonamentu dla użytkownika końcowego

Jak wiadomo sieć telekomunikacyjna składa się z sieci szkieletowej i sieci dostępowej. Wysokość opłat nakładanych na operatorów, jak wskazano wyżej, ma wpływ na ustalanie opłaty abonamentowej dla użytkowników końcowych. Poniżej wskazano jak wysokość opłat za zajęcie pasa drogowego może wpłynąć na ustalenie ostatecznej stawki dla abonenta na przykładzie miejscowości Zielonka k/Krakowa⁹.

Poniżej przedstawiona została symulacja – jak podniesienie opłat za zajęcie pasa drogowego może wpłynąć na ostateczny koszt ponoszony przez abonenta (poniższe opłaty nie zawierają podatku VAT 23%):

Wysokość opłaty w pasie drogowym za m:	4,00 zł	15,00 zł	200,00 zł
Suma opłat:	24,40 zł	91,50 zł	1 220,00 zł
Wysokość opłaty dla 1 użytkownika:	6,10 zł	22,88 zł	305,00 zł

Przy wysokości opłaty za zajęcie pasa drogowego równej 200 zł za m² i po wyliczeniu opłat przypadających na jednego użytkownika (305 zł) do abonamentu miesięcznego należałoby doliczyć **31,26 zł** każdemu abonentowi ($305\text{zł}/12 = 25,42\text{ zł} + \text{VAT}$).

Tym samym uwzględnienie powyższych dodatkowych kosztów, wynikających z opłat za pas drogowy zarówno dla regionalnych sieci szerokopasmowych jak i infrastruktury dostępowej, w opłacie abonamentowej spowoduje znaczący jej wzrost w taki sposób, że użytkownicy nie będą zainteresowani taką ofertą, której cena znacznie przekraczałaby 100 zł miesięcznie.

Wnioski i rekomendacje

Inwestycje telekomunikacyjne stanowią jeden z kluczowych elementów uzbrojenia terenu warunkujący inwestycje w obiekty biznesowe, a także rozwój stref komercyjnych (handel, usługi, edukacja). Warto wspomnieć, iż szerokopasmowy internet jest coraz częściej warunkiem niezbędnym dla możliwości kształcenia oraz pracy zdalnej zarówno osób niepełnosprawnych, jak i zdalnych pracowników, czy osób chcących połączyć aktywność zawodową (również w odległym miejscu pracy) z obowiązkami opiekuńczymi (zarówno wobec dzieci, jak i osób starszych lub chorych) w miejscu swojego zamieszkania. Szerokopasmowy dostęp do zdalnego, szerokiego rynku pracy wpływa więc również na ograniczenie przymusu migracji z obszarów wiejskich „w poszukiwaniu pracy”, jak i stanowi zachętę do migracji mieszkańców miast na tereny podmiejskie i wiejskie zapewniając podobny poziom usług w każdym miejscu, gdzie dostępna jest infrastruktura szerokopasmowa.

Abonent (gospodarstwo domowe) jest w stanie zapłacić za dostęp do internetu średnio ok. 50 zł. W przypadku budowy sieci na obszarach gdzie ustanowione są najwyższe stawki opłat za zajęcie pasa drogowego, do abonamentu należałoby doliczyć średnio

⁹ Opracowanie własne KIKE

ok. 80 zł dodatkowych kosztów związanych z tymi opłatami¹⁰, ponieważ koszt opłat za pas drogowy musi być analizowany łącznie dla sieci szkieletowej (magistralnej) i dostępowej. Inwestycje w ramach POPC będą kierowane przede wszystkim na obszary wiejskie lub podmiejskie, gdzie zamożność mieszkańców jest niższa, niż na terenach miejskich i wysoko zurbanizowanych. Tak więc potencjalnych klientów nie będzie stać na korzystanie z takich usług.

Warunkiem powodzenia przedsięwzięć na rzecz rozwoju społeczeństwa informacyjnego na obszarach gdzie nie ma dostępu do szybkiego internetu jest solidarne podjęcie przez organy stanowiące jednostki samorządu terytorialnego wszystkich szczebli decyzji o zmianie uchwał w zakresie wysokości stawek opłat za zajęcie pasa drogowego dróg publicznych.

¹⁰ Wyliczenia własne KIKE.